

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Hetven sor

Irja: Osvát Kálmán

Széchenyi István grófról beszéltem valamely estén. A magyar komolyság yönyörű képviselőjéről, aki energiáit nem vezéreiknyávozásban, hanem askapurobbantásban élte ki. Erről, z ő korában is ritka mentalitásról beszéltem, hogy ime egy ember, aki nem ár udvari elismerést, nem vár riportieséréteket, nem vár még biztatást sem, hanem odaáll a munkahelyre és a hitátás szent megszállottságával ott áll endületlenül negyven éven át... Háat fordít közönynek, nyelvelésnek, ézleglyintésnek, restségnek, kishitűégnek, magánérdeknek, minden földi ónak... Szeme a munka lázában és s az örökkévalóságot fikszirozza meg.

Egyik hallgatóm mosolyogva közönte meg előadásomat: Igazán okos, fogol így felfrissíteni a régi dolgokat. Éreztem, hogy ebben a gratulációban a tangsuly a „rég dolgok“-on volt. Tulomásomra kívánta adni, hogy „semmitát“ nem mondtam a számára. Ha am az epét emének lenni és csak még obban megerősödtem a régi hitemben. rogy csakugyan okos, de mindenestee érdemes dolog: felfrissíteni a régi olgokat.

Érdemes mindenütt a világon visszafordulni a multhoz okulásért, de seol sem szükséges az annyira, mint álunk a mai Erdélyben, ahol minden j és festékszagu, ahol új gazdasági s közéleti morál installáltatott, ahol hadigazdagok“ mellett már a „hadieniek“ is rontják a levegőt, ahol a zellemnek niesen fóruma s a végérnyesség pózával léphet fel bármi zemtelenség.

De — talán nem tévedek — sokan agyunk már, akik unjuk a terméketen piaci lármát, ezt a piszkos zürzaart, amely csak a közepszerűséget (s még ennél is rosszabbat) segíti eremetlen sikerhez. És ha az élők észterésében hiába reménykedünk, hát megidézzük a halottakat.

A munkát megelő semmivetés elé da szólítjuk Széchenyi szellemét. A tartalmatlan, meggyőződéstelen ublicisztika szégyenüljön meg Kenény Zsigmond báró tiszta tolla előtt. A handabandázó, tudatlan, bohóckoó kritika hallgasson el, ha Péterffy enő szelleme megjelent.

Frissítsük csak fel a „rég dolgokat“. Egész generációk nőnek már fel szemünk előtt olyan fiatalokból, kiknek a szelleme a komoly magyakokból nem kapott ihletet.

Ha keserű, ha fájdalmas, akkor is: el kell világosítani ezt az ifjuságot, hogy nem apáit kell tisztelnie, hanem nagyapáit.

Nincsen fenyegető szándék

Oroszország legutóbb folytatott tárgyalásai mögött

Moszkva, november 24.

Az európai politikai érdeklődés központjában Csieserin németországi utazása áll. Csieserin tegnap reggel utazott el Németországba. Elutazása előtt fogadta a lapok képviselőit és azok előtt nagyfontosságú nyilatkozatot tett. Kifejtette, hogy Odesszában a török megbízottakkal lefolytatott tárgyalások alkalmával szó sem esett a

pánászi szövegről és a tárgyalások folyamán semmiféle megállapodást nem kötöttek egy harmadik fél ellen. Ugy a szovjetnek, mint Törökországnak békés szándékai vannak és a két ország közötti viszony a békés kapcsolatok megerősítésében és megszilárdításában merül ki. Nem érvényesültek bárkit is fenyegető szándékok.

Bérese szeretőjévé tette feleségét

egy állítólag elkövetett gyilkosság hallgatási díja fejében

Nagykikinda, november 24.

A nagykikindai törvényszék szenzációs bűnyüben ítélkezett, melynek előzményeit a Déli Hírlap hónapokkal azelőtt már ismertette. Muschong József szenthuberti földbirtokos a mult és tavaszán házasságot kötött a tizenkilenc esztendőes Loyal Katalinnal. Az aszszony azonban néhány hónap mulva

elhagyta a férjét

és ügyvédje útján nemcsak válópert, hanem bűnvádi feljelentést is tett ellene folyamatba. Elmondta, hogy alig pár napos házassok voltak még, amikor férje egy éjszaka bevallotta neki, hogy a mezőn megölte egy tizenhat esztendőes szolgáját és hulláját elásta. A fiu, aki nagykikindai szerb suhanc volt, feleselt vele, ami annyira kihozta sodrából, hogy kapával fejbévágta, mire az

menten meghalt.

Az esetnek Retzler János béres véletlenül szemtanuja volt és azóta állandóan zsarolja hallgatása fejében gazdáját. Néhány nap mulva Muschong közölte feleségével, hogy a béres hallgatása fejében megkivánta a fiatal asszonyt. Muschong-

né megborzadt, mikor ezt férje vele közölte és el akart távozni a házból, azonban férje és Retzler János béres kényszerítették

a bűnös viszonyra.

Néhány hónapon keresztül az aszszony férje kívánságára és fenyegetésére szeretője volt a béresnek. Azonban megundorodott ettől az élettől, megszökött férjétől és megtette ellene a feljelentést.

A földbirtokost és béresét letartóztatták és a vizsgálat megindult. Megállapították, hogy Nagyikindáról csakugyan eltűnt egy Sugics István nevű siheder fiu, aki szolgálatba állott a környéken és azóta

nyoma veszett.

A Muschong földjén végzett kutatás során azonban nem találták meg a hullát. Az ügyészség vádiratot készített Muschong József és Retzler ellen gyilkosság, bűnpártolás, szeméremsertés és erőszak miatt. A törvényszék most tárgyalta az ügyet. A gyilkosságot a törvényszék nem találta bebizonyítottnak, ellenben a Muschongné ellen elkövetett erőszakért a férjet három évi börtönre, Retzler Jánost pedig három évi fegyházra ítélte. Mindketten felebbeztek.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2'85, Párisban 16'10

Temesvári magánárfolyamok 1926 november 25-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkereséssel.

Angol font: 882'00—884'00—880'00, dollár: 181'00—181'50—182'00, dinár: 3'21 külföldi, 3'15 belföldi 3'13 effect, hollandi forint: 72'70—73'00—73'00, francia frank: 6'30—6'32—6'30, olasz líra: 7'61—7'64—7'60, cseh korona: 5'39—5'41—5'30, osztrák silling: 25'60—25'70—25'70, német márka: 43'30—43'50—43'50, magyar korona: 390—386—385, svájci frank: 35'10—35'20—35'20.

Legjobb külföldi kelmék 30—40 százalék kal olcsóbban. Szövetek minden minőségben. Vásznak, sifonok, flanellek, paplanok, gyapjutarok, ottománritók, függönyök, bársonyok, selymek minden színben. Ginskey-féle szőnyegek minden minőségben.

Nagy tétel női divatcikk méterenkint 100 lei.

Férfiszövet 175, divatos grenadin és batiszt báli ruhára is 40 leiért, női ruhaszövet nagy választékban 65 leitől méterenkint. — Körülbelül ezer drb. maradék beszerzési áron alól.

GUNTERSDORF JÁNOS női- és férfidivat áruháza a KÉK CSILLAGHOZ, Temesvár-Józsefváros, Skudier-ter 5. sz. 1537

Összefofozkodott

egy jugoszláv államtitkár és képviselő az utcán

Pancsova, november 24.

A Pribiesevics-párt a Pancsovához közeli Crepaja községben népgyűlést tartott. Ugyanakkor hirdett azonban népgyűlést a radikális párt is. A két párt a főtéren szemben állott egymással és a legoosmányabb szitkokkal traktálták egymást. Végül is Pribiesevicsék pártjukkal a közeli szállodába vonultak gyűlésre. A két gyűlés végeztével az ellenfelek újra találkoztak kint az utcán. A szóváltásban most már a vezérek is résztvettek. Boskovic képviselő egyszerre csak ráugrott Suvakovics államtitkára leteperre a földre, ütlegele és megrugdosta. Suvakovicsot a csendőrök mentették ki szorongatott helyzetéből.

— Az acélkábeler vámkedvezménye. A temesvári iparfelügyelőség tudomására adja az összes ipari vállalatoknak, hogy az acélkabel behozatal után kérelemzett vámenedményeket a legfelsőbb ipari bizottság csak a kérelmezett mennyiség ötven százalékára erejéig engedélyezte. A behozatali határidő 1927. évi január elseje és csak iparvállalatok vehetik igénybe a kedvezményt.

Nem kerülte el

a halál tragikus végzetét

Karánsebes, november 25.

Campion Illés körpai gazda Karánsebesen is szerzett házat. Tegnap reggel kocsijával egy csomó faoszlopot hozott be a városba, hogy kertjének kerítését rendbehozza. Mikor az egyik oszlop számára gödröt ásott, az ásó hirtelen belevágódott egy vasdarabba. Benedek János nevű lakójával együtt kihúzták a vasdarabot, de megrémültek, mikor egy srappel került elő. Campian annyira megijedt, hogy nem volt kedve folytatni a munkát, hanem befogott kocsijába és hazafelé indult. Mikor a város szélén a vasúti átjáró elé ért, éppen akkor közeledett egy mozdony. Campian leugrott a kocsirol, hogy a lovait megállítsa. Azonban szerencsétlenül éppen a sinek közé ugrott és a száguldó mozdony abban a pillanatban maga alá gyűrte. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. Campian felesége, aki a kocsin ült és látta férje borzalmas halálát, elájult.

LOMBARDKÖLCSÖNÖK UTÁN ILLETÉKET IS KELL FIZETNI. Bukarestből táviratozzák: A pénzügyminiszterium értesítette az összes bankokat és hitelintézeteket, hogy az értékpapírok lombardkölcsonői után három ezrelék illetéket rótták ki. A rendelet betartására nagy szigorúsággal fognak ügyelni.

Nagy Mikulás és Karácsonyi vásár bezárólag december 24-ig

A 13-as

ismét szerencsétlen számnak bizonyult

Temesvár, november 25.

Rónai Ede, aki a temesvári tüzérségi iskolánál mint szakács dolgozik, meggyőződött róla, hogy a tizenháromas tényleg szerencsétlen szám. Rónai a Bega-jobbsor 39. számú házban lakik, ahol minden lakónak kapukulcsa van. Tegnap este kilenc óra után érkezett haza. Kulcsával kinyitotta a kaput és mikor az udvaron végigment, szembe jött vele egy másik lakó, Hartl Gusztáv cipészsegéd, akivel azonban Rónai nem áll jó lábon. Hartl előadta, hogy a lakásban feledte kapukulcsát és kérte a szakácsot, hogy engedje ki a kaput. Rónai szó nélkül tovább ment a lakása felé, mire Hartl szitkozódni kezdett. A lármára előjött a nyolevaneves háztulajdonos, Schulzner Hermin és a zaj iránt érdeklődött. Amíg Rónai elmondta a történetét, addig Hartl beszaladt lakásába, kihozta onnan tizenháromas számú kapukulcsát és úgy fejbévágta vele Rónait, hogy vértől elborítva összeesett. Rónait lakásán ápolják. Hartl Gusztáv ellen pedig megindult az eljárás.

Homokot vettek

egy csalótól cukor helyett

Temesvár, november 25.

Bandu Florea ruszka parasztember a napokban bejött Temesvárra és a véletlen összehozta Rátkai Mihály zsebeli lakossal, aki hat kiló kristálycukrot kínált neki száz leért. Pandu Florea örömmel vitte haza Ruszkára a cukrot, ahol átadta azt a feleségének. Az asszony megállapította, hogy a csomag tetején csakugyan kristálycukor van, a vékony cukorréteg után azonban közönséges pataki homok következik. Rátkai Mihály ugylátszik előszeretettel vetette ki hálóját a ruszkaiakra, vagy pedig merő véletlen volt, hogy másik áldozata is Ruszkára való volt. A heti piacon találkozott Matiea Sztána ruszka asszonnyal, akit hasonló módon csapott be. A két megkárosított ruszka feljelentést tett a rendőrségen, amely Rátkai Mihályt a piacon egy újabb csomag homokkal elfogta, aki tényleg Zsebelyen lakik és facér borbély, a csalókat beismerte. Letartóztatták.

Uj belügyminiszteri vezérfelügyelő. Bukarestből jelentik: Christea Dumitru belügyminiszteri felügyelőt Turnseverin székhellyel közgazgatási vezérfelügyelőnek nevezték ki. Hatásköre Temesortontól Bihar, Arad, Alsófehér, Krassó, Szörény, Hunyad és Mehedinti megyékre terjed ki.

ELSIMULTAK A FRANCIA-OLASZ INCIDENSEK. Párisból táviratozzák: Briand miniszterelnök a kamarában beszédet tartott, amelyben vázolta a Népszövetség működését, majd rátért a francia-német viszonyra. Kiemelte, hogy a két állam között gazdasági tárgyalások vannak folyamatban, amelyek kedvezően hatnak a békés kapcsolatok megteremtésére. A francia és olasz viszonyra vonatkozólag kijelentette, hogy a két állam barátságos uton intézte el a legutóbbi incidenseket. Az ő politikája a béke konszolidálásában merül ki és minden tétében Locarno szelleme vezeti.

Első Bánáti Toronyóragyár

Tulajdonos Boling Miklós

Timisoara, Strada D. Olanescu (Kis Dózsa-utca 1.)

Gyárt, átalakít és javít torony- és villanyóráberendezéseket. Kérjen ajánlatot

A magyar politika fordulóponton

Teljesen bizonytalan a jövő európa politikája

Budapest, november 24.

Bethlen István gróf, miniszterelnök tegnap Szécsénybe érkezett a kerület jelöltjének Scitovszky belügyminiszternek támogatására. A miniszterelnök utalt beszédében arra, hogy a magyar politika fordulópont előtt áll és keresni kell az új haladásnak, az új fejlődésnek a lehetőségeit. Nagy feladatok várnak az országra a kül- és belpolitikában egyaránt. Európa külpolitikai helyzete nem alakult ki még olyan mértékben,

hogy tudni lehetne, milyen lesz a jövő Európa képe. A hatalmak három csoportja létezik. Az egyik a nyugati győzőké, akik töreksenek Középeurópában elfoglalni a béke helyét, a második csoport a legyőzöttek csoportja, akik a háborúért és a belső szociális meghasonlás következtében fegyverletételre kényszerültek. A harmadik csoport a Kelet. Ebben a csoportban van Szovjetország, amelyről nem lehet tudni, hogy a jövőben milyen átalakulást fog mutatni.

A kölcsönös uszítások hozzák magukkal a népeknek egymástól való eltávolodását

Róma, november 24

Mussolini, Európa mai külpolitikai konstellációjának egyik súlyos tényezője, ismét nyilatkozott a külpolitikai kérdésekről. Hangoztatta, hogy Olaszország jelenleg kitünő viszonyban van Angliával, de Németországgal is. Angliával a barátságos eszmecsere mindinkább nagyobb területeket hódít meg. Közölte továbbá azt is, hogy a Dél-Tirolban lefoglalt német javak tekintetében a károsultak részére kielégítő kártalanítást

rendelt el. Olaszország érdeklődik Bergius német mérnök cseppfolyosító találmánya iránt és pedig különösen azért, mert Olaszországnak jelentékeny barnaszén helei vannak. Általában nagyjelentőségű volna, — hangsúlyozta Mussolini — ha a népek a komoly munka területein a jövőben jobban megismernek egymást, mint eddig. Akkor közelebb jutnának egymáshoz és nem távolodnának el egymástól, ahogyan azt a kölcsönös uszítások magukkal hozzák.

Feldiszített villamoskocsi robogott végig először a kissodai új villamosvonalon

Temesvár, november 25.

Tegnap tartották meg az új kissodai villamosvonal hivatalos közgazgatási bejárását. A bizottság tagjai voltak: Stanciu Kornél, C. F. R. vezérigazgatóhelyettes a közlekedésügyi miniszter képviselőjében, Bogdan Antal dr. prefektus, Dobosan János dr. főpolgármester, Miklósi Kornél dr., a villamosművek igazgatója, Horsea városi főmérnök, Süttö Béla műszaki tanácsos, Schmidt Mihály posta- és távirat-főfelügyelő, Vatajanu ezredes, Somogyi Béla főmérnök, Chirilovici Pál főszolgabíró, Heim Ernő dr., Schmietz Ferenc dr., Gábriel József, Reiter József, Catona Viktor villamostelepi mérnök és Till Lajos villamostelepi főtisztviselő. A bizottság a 104. számú izlésesen feldiszített

új villamoskocsin,

amelyet Ducea György főellenőr vezetett, robogott végig a városon. Utközben Miklósi igazgató elmagyarázta a bizottság tagjainak,

Hány magyar van Romániában

Egy kérdés, amelyre nehéz lesz pontos választ adni

Lugos, november 25.

A Magyar Párt központja elhatározta, hogy nemzeti katasztert fektet fel és pedig gazdasági célokra. Felkerestük Jakabffy Elemér dr., a kisebbségi ügyek egyik legjelesebb szakértőjét, aki az ilyen statisztikai munkák készítésében jártassággal is bír és megkérdeztük, mi a véleménye a magyar kataszter tervéről és miként vélekedik az ezzel szemben máris kifejezésre jutott aggályokról.

— Kétségtelen — mondotta Jakabffy Elemér dr. — hogy egy ilyen

kataszterre a magyarságnak szüksége van. Hadd lássuk, hányan vagyunk magyarok Romániában? Ezt azonban igen lelkiismeretesen kellene végezni minden városban és még a legkisebb faluban is. De hol találunk erre alkalmas és ráérő embereket? És vajjon, ha meglesz a kataszter, nem fog-e kiderülni róla.

hogy hiányos?

Eppen azért meggondolásra méltók azok az aggályok, melyek ezzel a tervvel szemben már is megnyilvánultak. Hogy milyen nehézségekkel jár egy

ilyen kataszter megszerkesztése, erről szolgáljon illusztrációul az alábbi példa. Masere Nicolae jassii egyetem tanár 1909-ben kiadta Harta ethnografica a Transylvaniei című munkáját amely az erdélyi románság adatait sorolta fel. A munka az erdélyi görög-keleti és görög-katolikus román egyházak sematizmusai alapján készült. Masere tanár a sematizmusok kimutatásai szerint meg rta, hogy az erdélyi városokban 59.973 román élt 1909-ben. Ugyanakkor a magyar hivatalos adatok szerint az erdélyi városokban 71.057 lelket számlált a románság. Masere tanár könyvének megjelenése után maga is kénytelen volt belátni, hogy az egyházak gondosan készült sematizmusai között és az annyira szidott é hamisnak mondott magyar statisztika között milyen nagy volt az eltérés.

— Ebből a példából látható — folytatta szavait Jakabffy Elemér dr. — hogy milyen kétséges értékű munkák vállalkoznak azok, akik a magyarság kataszterét meg akarják csinálni. A Magyar Párt kisebbségi szakosztálya most adatokat gyűjt a magyarságról és azok összegyűjtésére Fritz László dr. kapott megbízást. Fritz dr. a megmondhatója, hogy ez a munka mennyi fáradságot és kiadást igényel és mindazonáltal

kevés reménnyel

kecséget a sikerre. Annál kevésbé lehet tehát bizni abban, hogy egy általános magyar kataszter tökéletes legyen. Mintegy azonban erre feltétlenül szükségünk lesz mégis, jó volna ennek elkészítését alapos megfontolás tárgyává tenni és bizottságot kiküldetni annak tanulmányozására, hogy vajna ez elkészíthető.

k. e.

A közjegyző adóját

a temesvári tábla nem szállította le

Temesvár, november 25.

Érdekes adófelszólamlási ügyet tárgyalt tegnap a temesvári ítélőtábla Antonescu tanácselnök vezetésével. Puticiu Oktavián dr. temesvári közjegyző az adókielviteli bizottság háromszázezer levi évi jövedelem után adóztatta meg és ennyi jövedelem után vette ki úgy az egyenes, mint a kereseti és a globális adót is. Puticiu dr. méltánytalannak találta jövedelmének ilyen nagy összegbe való megállapítását és a kivetés ellen panaszt adott be. A tegnapi tárgyaláson a közjegyző azt hangoztatta, hogy rendkívül nagy kiadásainak levonása után évente nyolevanezer leinél több jövedelme nincsen. A kincstár képviseletében Bura Simon pénzügyigazgatóság osztályfőnök az eredeti kivetés fentartása mellett foglalt állást. A tábla hosszas tanácskozás után elutasította a közjegyző panaszát és kötelezte a kivetett 70.438 levi adó megfizetésére.

KIUTASÍTASSAL MEGFENYEGETETT UJSÁGÍRÓK. Nizzából táviratozzák: A Daily News és az Associated Press franciaországi tudósítóit szigorúan megrótták, mert azt a hírt költötték, hogy Franciaországba fascisták törtek be. A hatóságok közölték a lap tudósítókkal, hogy ismétlődés esetén Franciaországból kiutasítják őket.

NEM ENGEDIK ÁT TUNISZT OLASZORSZÁGNAK. Párisból táviratozzák: A Victoireban Herve Gusztáv foglalkozik Olaszország gyarmati igényeivel és kijelenti, hogy semmiféle francia kormány nem engedheti át Tuniszt Olaszországnak, Franciaországnak kutatni kellene, vajjon Északafrikán kívül nincse olyan terület, amelyet Olaszországnak felajánlhatna abban az esetben, ha a két ország közötti viszony újra szívélyesre alakul.

Faragó

Konyhaedények

Temesvár

Kizárólag elsőrangú külföldi áru.

Józsefváros, Str. I. C. Bratianu

Háztartási cikkek.

(Uri-utca) 1/a.

1630

Mindennemű vasáru.

Nagyban és kicsinyben

Hírek

zestőség és kiadóhivatal:

Piafa Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

elonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Eladási árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A siketnémák a polgármester-

A siketnémák bányai egyesü-
tegnap küldöttséget menesztett
oson János dr. főpolgármes-
tér és vezetőjük, egy siketnéma
s útján azt a kérelmüket fe-
kelt ki, hogy a főpolgármester
llja el a védnökséget, mert nin-
senki, aki érdekeiket képvisel.
A főpolgármester biztató vá-
adott.

Elhunyt temesvári táblabíró.

rn a János nyugalmazott táb-
Coronini-tér 21. számú laká-
egnap reggel meghalt. Cserna

Nagykövéren született,

svárótt végezte el a piarista-

máziumot, közigazgatási pályá-

ent és közben elvégezte a jo-

Később vizsgálóbíró, majd tör-

széki bíró lett Lugoson. Az

riumváltozások törvényszéki

eselnőknek nevezték ki Kolozs-

ban, de 1919-ben mint táblabíró

esvára került. 1922-ben nyu-

almba vonult. Halálát fia, Cser-

stván, a bécsi román követség

swiselője és Baszarába De-

si főügyész irodafőigazgató

szolgálatát. Temetése ma délután

8 órakor lesz a halottasházból.

Temesvári egyetemi hallgató kül-

ldikere. Fischer Ottmár stutt-

ri műegyetemi hallgató, Fischer

temesvári táblabíró fia, az el-

tanév folyamán beadott diplo-

matika versenyén az első díjat

szerte. A díjat elismerő oklevél kísé-

rel most adták ki a fiatal temes-

vári mérnökjelöltnek.

Egyházkongresszusi tagvá-

zás. A román ortodox egyházi

gresszus tagjainak megválasz-

temesvári délután a hó 28-án, va-

nap délelőtt megy végbe a vá-

za tanácstermében. Temes-

tál két polgári delegátust

a kongresszusba és ezek való-

leg Bogdan Antal dr. pre-

sis, valamint Imbroane

lós dr. képviselő lesznek. A

g három évre szól.

8 1/2 órakor

MA NAGY KACAGÓ-EST

gyárvárosi sörház Vigadó-terében.

Látványossági adóellenőrző-

tság. A szépművészeti minisz-

ter Valcovici Viktor dr.

gyetemi rektort kinevezte ama-

tság tagjának, amely a látvá-

sági adók alapjait ellenőrzi.

A Lloyd Tavernában ma, csü-

gön teadélután (5-7) teljes mű-

dal és tánc.

8 1/2 órakor

MA NAGY KACAGÓ-EST

gyárvárosi sörház Vigadó-terében.

Látványossági adóellenőrző-

tság. A szépművészeti minisz-

ter Valcovici Viktor dr.

gyetemi rektort kinevezte ama-

tság tagjának, amely a látvá-

sági adók alapjait ellenőrzi.

A Lloyd Tavernában ma, csü-

gön teadélután (5-7) teljes mű-

dal és tánc.

8 1/2 órakor

MA NAGY KACAGÓ-EST

gyárvárosi sörház Vigadó-terében.

Látványossági adóellenőrző-

tság. A szépművészeti minisz-

ter Valcovici Viktor dr.

gyetemi rektort kinevezte ama-

tság tagjának, amely a látvá-

sági adók alapjait ellenőrzi.

A Lloyd Tavernában ma, csü-

gön teadélután (5-7) teljes mű-

dal és tánc.

MERÉNYLET EGY OROSZ NÉPBIZTOS ELLEN. Bukarest-ből táviratozzák: A román delegáció Kamenew-Podolszkból visszaérkezett és azt a hírt hozta, hogy Kiewben merényletet követtek el a hadügyi népbiztosság államtitkárja ellen, aki a kíséretében levő tisztekkel együtt megsebesült. A merényletet az antibolsevista szervezet ukrán csoportjának tulajdonítják.

— A magyar Dalárda műkedvelői. A Temesvári Magyar Dalárda műkedvelői osztálya tegnap tartotta alakuló ülést. Az ülésen, amelyen Ambrózy Andor báró elnök, Wiener Mór dr. alelnök és Horváth Antal ügyvezető-elnök is résztvettek, ötvennél több férfi és női műkedvelő jelent meg. A műkedvelői osztály vezetőjének Bakos Lászlót választották meg. Elhatározták, hogy azokban a hónapokban, amikor Temesvárott nem játszik magyar szintársulat, havonta legalább egy műkedvelői előadást rendeznek.

— Tűz. A Tiszti Kaszinó épületének a padlásán tegnap este tetőtűz támadt. A gyorsan előhívott tűzoltók a tüzet rövidesen eloltották. A tűz rövidzárlat folytán keletkezett a kár jelentéktelen.

* Add meg a mindennapi kenyereinket és a „Pátriába“ vigyél el bennünket.

— Szárgul az autó. A rendőrbírósg Róth Sándor soffort a város utcáin meg nem engedett gyorshajtasért két-ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

— Négy vendég megverte a koresmáros. Sariantu György koresmáros bejelentette a rendőrségen, hogy az Aradi-uton levő vendéglőjébe tegnap este négy fiatalember tért be. Iddogáltak, később pedig az egyik kihívóan kezdett vele szemben viselkedni. Erre a koresmáros kiutasította őket a helyiségből. Ezek nekiestek és alaposan elverték, majd elszaladtak. A rendőrség keresi az erőszakoskodó vendégeket.

* A „GENERALA„ Biztosító Társulat irodáját a Lloyd sorról, az intézet saját házába Belváros, Mercy-u. 10. szám alá helyezte át. Telefon 7 44.

Nézzé meg Ön is
GOLDSTEIN SZÁMIT
vasárnap 6 órakor.

— Eltűnt hazulról egy kalandos fiú. Az érmindszenti esendőség értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Schleifer Sándor tizenhat éves fiú szülői lakásáról eltűnt és már két hét óta nem ad magáról életjelet. Minthogy a fiúnak Temesvárott több barátja van, azt hiszik, hogy ideszökött. A rendőrség keresi a kalandos fiút.

— A sóhivatal betörőit elfogták. Megirtuk, hogy a temesvári sóhivatalba betörték. A rendőrség megállapította, hogy a betörést Benesik István és János követték el Grau András nevű tizenkilenc éves pajtásukkal. A két fiúnak az apja a sóhivatal raktárában dolgozik és ezen a révén maguk is bejáratosak voltak oda. Minden szekrényt és asztalfiókot felkutattak, azonban pénzt nem találtak. A rendőrség tegnap elfogta a két Benesik fiút és sikerült Graut is kézrekeríteni. Mindhármukat átvizsgálja az ügyészség.

* Pontos cím mindenki számára Gyárváros, Felsőárok-utca 1. szám, mert ott van Horga Pálnak a Három békához címzett étterme, ahol mindig tiszta és jó italokat és izletes ételeket lehet kapni.

— Halálos baleset egy flottagyakorlatnál. Königsbergből jelentik: A Keleti tengeren most folyó német flottagyakorlatok alkalmával az egyik torpedóromboló gőzkazánja felrobbant, a kiáramló kétszáz fokos gőz hat matrózt és három tisztet összeégetett. Két matróz és egy tiszt meghalt, a többiek állapota válságos.

Kozmetikai gyógyintézet

III, Piafa Asaneștii (József-tér) 8. sz.

Kiváló szakorvos vezetésével speciális párisi technikával, vállalja minden szépség- és bőrhibák eredményes eltávolítását. Hajhulláskezelés. Fogó- és hízókurák. Különleges szépségápolás és ránckezelés. — Legkiválóbb szépségápolási szerek egyedárúsítása.

— Háztetőkre menekültek az árvíz elől. Milanóból táviratozzák: A felsőolaszországi árvíz katasztrófának eddig nyolc halottja van. A mentési munkálatoknál két hidászkatona elpusztult. Páviában három ember az árban lelte halálát. A Gisenzió folyó még mindig árad, a víz egész sereg falut tart körülzárva, amelyek megközelíthetetlenek. A megrémült lakosság háztetőkön és fákon várja, hogy az ár mikor húzódik vissza.

— Csáló ügynök. Makoldy Árpád temesvári kereskedő szerződtette utazónak Vetlányi Ferenc harminchárom éves kereskedőt és megbizta, hogy Fidi nevű mentolpreparátumát árúsítsa Erdélyben. Vetlányi átvett egy csomó árut és azt saját számlájára eladta. A csalafintaság kiderült és Makoldy, akit Vetlányi negyven ezer lei erejéig károsított meg, feljelentést tett a szökésben levő Vetlányi ellen.

* A Lloyd-Tavernában a 2 Caligari teljesen új műsorral.

OSVÁT KÁLMÁN PENTEKI KONFERANZÁNAK MŰSORA:

1. Fehér és Fekete (szatíra).

2. Must!

3. Zola „Germinal“-ja.

4. Öszinte beszélgetés a közönséggel.

— Nyomdászok Katalin-estéje. A Typographia dalegyesület november 27-én, szombaton este az erzsébetvárosi Horniesek-féle vendéglő nagytermében Katalin-estét rendez. A szünetekben a dalegyesület énekszámokat ad elő. Beléptidij személyenként az adóval együtt harminc lei.

A
VIG ÖZVEGY
vasárnap utoljára megy
Pintér Böskével.

* A Grand Hotel kávéházban esténként művész-kvartett. Szombat és vasárnap délután zene. Telefon 5-82.

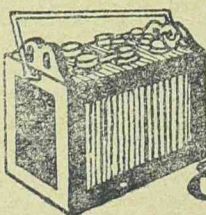
ELŐKELŐEN SZÓRAKOZIK, ha meghallgatja Osvát Kálmán péntek esti konferanszát a Lloydban.

— Temesvári mozdonyvezetők bálja. A temesvári vasuti mozdonyvezetők egyesülete saját könyvtára javára november 27-én este, a Korona-szálloda nagytermében bált rendez. A mulatság védnökei Anastasiade vasutisigazgató, Severineanu vontatási osztályfőnök és Hristea Horaciusz műhelyfőnök. Személyjegy ötven, esaléjegy százhusz lei.

* A Lloyd-Tavernában a 2 Caligari teljesen új műsorral.

— Visszaélés egy királyi herceg nevével. Belgrádból jelentik: Több belgrádi kereskedőnél megjelent egy elegáns fiatalember és nagy összegű árut vásárolt. Fizetés helyett névjegyet adott át ezzel a szöveggel: Károly román királyi herceg. Az árukat a Palace-szállodába rendelte, ahová el is vitték azokat, de a portás nem váltott ki egyetlen csomagot sem. A kereskedők jelentést tettek a rendőrségen, mely a megadott személyleírás alapján letartóztatta Donár György rovtomultu egyént, aki a csalásokat beismerte.

* Pátria-bar.

AKKUMULATOREI
SZARAZELEMET
ÉS MINDEN
RÁDIÓALKATRÉSzt
SZÁLLIT
Electron-Radio
SZT. GYÖRGY-TÉR

Rádiókészülékeket díjmentesen verifikáltatunk

— A kertben elásta a lovat. Denk József gyárvárosi fuvarosnak elpusztult az egyik lova és mert nem akarta kivitetni a dögtérre, titokban elásta a kertben. Szomszédai feljelentették, mire a rendőrbírósg négyszáz lei büntetésre ítélte.

* Mikulások, zsardinetek, cukorkák, csokoládék és mindenféle kedves meglepetések Zsuzsi esemegeüzletben a Lloyd-soron.

— A malomgépek behozatala. A temesvári iparfelügyelőség a malomgépek behozatalára vonatkozólag közli, hogy nem nyernek semmiféle kedvezményt azok a gépek, amelyek napi három vagon örlőképességű malomhoz szükségesek. Ezeknél a malmoknál a legfelsőbb bizottság engedélyezésével vámredukción kaphatnak a külföldről behozott gabonatisztító gépek és hengerek. A három vagonnál nagyobb örlőképességű malmok berendezésének behozatala alkalmával ezek a gépek vámkedvezményben részesülnek, kivéve a transzmissziókat, elevatorokat.

* Női filc- és bársonykalap legelőnyösebben N. C. Dániel cégnél. Detaileladás a gyárépületben, József-tér 12, a Küttl-térrel szemben.

8 1/2 órakor

MA NAGY KACAGÓ-EST
A gyárvárosi sörház Vigadó-terében.

* A FARMODONT fogkrém és szájvíz használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehéríti a fogakat.

— A szerencsétlen Móka. Överbászról jelentik: Benadek Pál urasági szolgálta és sógora, Móka János számos, együtt mulattak az egyik koresmában. Mikor Móka megunt az ivást, haza akart menni. A sógor azonban nem engedte, mire összeveszttek. Benadek kést rántott és sógorát leszúrta. Móka János életbenmaradásához kevés a remény.

* A Lloyd-Tavernában a 2 Caligari teljesen új műsorral.

* Az egyiptomi kirándulás mégis meg lesz tartva. A f. évi április havára tervezett, de közbejött akadályok folytán elmaradt egyiptomi kirándulás a eluji „DACIA“ turisztikai társaság rendezésében mégis csak megvalósul. A kiránduló társaság tekintet nélkül a jelentkezők számára, december hó 19-én indul Constanzából a „Regele Carol“ I. nevű kényelmes, modern oceánjáró hajón Konstantinápoly, Pireus, Athen, Alexandria, Cairo, Jeruzsálem, Jaffa és onnan vissza Konstantinápolyba. Résztvételi díj I. oszt. 36.000 lei, II. oszt. 28.000 lei, III. oszt. 14.000 lei, amely összegben nem foglaltatik a vasuti utazás és a szárazföldi ellátás költsége. Jelentkezési határidő november 28. Részletesebb felvilágosítással szolgál a rendezőség helybeli megbízottja, dr. Steiner Béla ügyvéd, Löffler-palota. A. II. Telefon 3-33.

* Kern Pál bőrkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

A
VIG ÖZVEGY
vasárnap utoljára megy
Pintér Böskével.

* Bérautók precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14 93, 23-24. Autók eladása és vétele.

Tremi butorgyár

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Állandó nagy raktár

Berndorfi
evőeszközök
alpakkaezüst
disztárgyak

nagy
választékban
kaphatók

DRACHSLER VILMOS

ékszerész, Temesvár, I., Hunyadi-u. 3.

Színház

A cárnő

Biró-Lengyel színműve a magyar színházban.

Komoly, a művészi feladatot a legaprólékosabban megoldott előadásban hozta ki a magyar színház a Cárnő. A közönséget lebilincsezte a gyorsan pergő darab drámai líkettése, az előadás pedig elfelejtette, hogy nem valamelyik nyugati petropolisz színpadán láttuk. A címszerepben Jósika Mici tökéletes, fenséges pompázó asszonyt varázolt a színpadra. Uralkodott az indulatain és kitért, amikor fellobbant benne a nő. Tökéletes, művészi alakítása sokáig emlékezetes fog maradni. Méltó partnere Homokay, aki a rajongó, küzdő férfit ábrázolta elevenen és vérből, husból való alakítást nyújtott. Nagyszerű volt Harmath Jolán és a többiek, akik mind hozzájárultak a sikerhez. A tapsvihar a felvonások végén nem akart megszűnni. Meleg, forró színházi est volt, amelyben végre telt ház osztozott.

Kacagó est a gyárvárosi Vigadóban. A magyar színtársulat ma este — tekintettel arra, hogy a színházban román előadás van — a gyárvárosi Vigadóban nagyszabású kacagó estét rendez, amelyen a társulat minden elsőrangú tagja résztvesz. Lesz egy eszmé magánzám és három egyfelvonásos, amelyeknek címei: A papa vizsgál. Ófensége szobája és a Hittanóra. Az estén fellépnek Jósika Mici, Zilahy Irén, Pintér Böske, Halmos Mici, Gömörly Elma, Tarnay Teri, Kassay Károly, Fratta Géza, Rudas Bandi, Sós Mihály, Darvas Ernő, Harmath Jolán, Derecskey Pál, Sorr Jenő.

Ejszakai kabaré. A színház szombat este tizenegy órai kezdettel kizárólag felnőttek részére vörös kabarét rendez. A változatos műsoron valamennyi magán szereplő fellép.

A Noszty-fiu esete Tóth Marival. A színház drámai személyzete lázasan készül a Mikszáth—Harsányi vigjátékra, amely egyik legragyogóbb darabja lesz ezidei műsorának. Azok az igazi emberi alakok, melyeket Mikszáth regényében gyönyörűen megrajzolt, egytől-egyig megelevenednek a színpadon. A két címszerep Homokay Pál és Zilahy Irén alakítják, akiket kívül Jósika Mici, Harmath Jolán, Szepesy Edit, Inke Rezső, Darvas Ernő, Gergely Lajos, Sós Mihály, Derecskey Pál, Kassay Károly és Sorr Jenő s fellépnek. A darabot Franyó Zoltán igazgató felügyelete alatt Darvas Ernő rendezi.

Vasárnap előadások. Vasárnap a színház három előadást rendez. Délután három órakor a múlt héten felújított Vig özvegy, hatkor a kacagató Goldstein Számi operett, este kienkor pedig a Noszty-fiu esete Tóth Marival kerül színre.

Egyh Gyhyssa klasszikus táneművésznő nem csak városunkban aratott a múlt évben nagy sikert, hanem Wienben, Budapesten, Kolozsvárott és Aradon is fényes sikereket könyvelhetett el. A művésznő egyetlen estélye december 6-án, a Tiszti Kaszinóban lesz megtartva, melyre jegyek már most előjegyezhetők Löbl-nél.

Heti műsor:

Csütörtök este 8 $\frac{1}{2}$: Tarka-est.
Péntek este 8 $\frac{1}{2}$: Noszty fiu esete Tóth Marival. Premier.
Szombat d. u. 4: Hamupipőke.
este 8 $\frac{1}{2}$: Noszty-fiu esete Tóth Marival. A., bérlet I. szám.
Vasárnap d. u. 3: Goldstein Számi.
Vasárnap d. u. 6: Vig özvegy.
este 9: Noszty-fiu esete Tóth Marival. B., bérlet I. szám.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Amerikában, Texas államban élő 50 éves, román. kath. vallású, törvényesen elvált gazdálkodó Romániában keres feleséget. Kéri olyan 28—35 éves középtermetű komoly özvegy vagy hajadon levelét, akinek kedve volna az újvilágba kimeneni és a kertészkedéshez, nagyban termeléshez ért. Németül tudók előnyben. Fényképes ajánlatokat „Kertész” névre a Déli Hírlap kiadóhivatalába kér, ahonnan az továbbítva lesz. (4069)

Férjhez menne nagyobb vagyonnal fiatal urileány. Urak 25—35-ig irjanak teljes címmel ellátott levelet. „Narancsvirág” jellegére a kiadóba. (4068)

Alkalmazás

Keresünk azonnali belépésre magyar, német esetleg románul és gépirni tudó komoly kezdő munkaerőt. Ajánlatokat „Hivatalnok” 1500” jellegére a kiadóba. (4080)

Allást keres

Magyar, német nyelvet jól beszélő hivatalnok pénztárosnő, elvált női vagy ehhez hasonló állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas munkaerő” jellegére a kiadóba.

Gyermekszerep jobb leány azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket „Jó bánásmód” jellegére a kiadóba. (4060)

Perfekt angol-francia szabónő házakhoz menne vidékre is. Megkeresések II., Fürdő-utca 10.

Adás-vétel

Bánáti Népáruház, IV., Fröbl-u. 38. Kártelem kivül. Kristálycukor 32 lei. Legfinomabb rizs 19—33 lei. Textil- és email-edény-áru olcsón. (1637)

Egy hegedű olcsón eladó. Megtekinthető Józsefváros, Csillag-utca 2/a. ajtó 2. (4070)

Komplett 12 személyes ezüst evőeszköz olcsón kapható. Fortuna, Gyárváros, Fő-utca 56.

1 hold szántóföld eladó. Erzsébetváros, Gát-sor 46. Marschall V. (1652)

Olcsón eladó komplett fehér konyhaberendezések. Márton József IV, Eötvös-utca 4.

Lakás

Szoba, konyhát keresek lépés nélkül. Lehet pincelakás is. Címeket a kiadóba kérek.

Butorozott szoba teljes ellátással 2 urlember részére azonnalra kiadó. Ajánlatokat „Tiszta lakás” jellegére a kiadóba. (4082)

Különféle

Elektromotorokat egyen- és forgóáramú generátorokat minden nagyságban gyártunk, javítunk és tekeresünk. Friedrich Testvérek. Telefon 9-50.

Kabát- és kalapdorók

valamint különböző színű antilopok ruhádszinek nagy választékban. Grünwald, Spitzer és társa. (1483)

Zongorák és pianók nagy választékban. Zongorakülönlegességek az előkelő zenevilág részére. Megtekinthető Wo-ka zongorakészítőnél, Temesvár-Józsefváros, Török-utca 4. (1548)

Egyetlen látogatás

meggyőz bárkit arról, hogy kötöttáru, u. m. szepter, keztü, harsnya, továbbá bélésáru, barcheni, paplan stb. milyen olcsón szerezhető be Löwenthal Rezső áruházában Belváros, Hunyadi-utca 9. (1489)

Művészeti szabadiskola

nyílik meg Temesvárott Kóra Nándor és Varga Albert festőművészek vezetésével a gyárvárosi Andrássy-ut 4. szám alatti műtermekben. Nappali és esti tanfolyamok. Beiratkozás és érdeklődés egész napon át az iskola műtermekben. (1613)

Róza és Schampion

burgonya

kapható házhoz szállítva Plohnál, Józsefváros, Hunyadi-ut 51. Telefon 15-78. 1620

Eladok házhelyeket

a legolcsóbban és legjutányosabban Gyárváros, Tavirida- és Damjanich-utca közvetlen szomszédságában részlet fizetésre és kamatmentesen. Érdeklődéseket kérem Józsefváros, Horváth Boldizsár utca 3. szám, a kapu alatt jobbra. 1636

Bel- és külföldi vasuti menetjegyek, utlevél-vizumok, kurirszolgálat garancia mellett

BIRDEV
utazási iroda

Telefon 5-93, 13-83

Nyíltér

(E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Temető és siremlékek

Ósidőktől fogva a föld minden kultúrájának a legnagyobb gondot fordították a halottak helyeinek művészi formában való megőrzésére. A halottak örök nyugvóhelyeinek gondozása nem ritkán az egyedüli tanúság arra, hogy régen eltűnt népek milyen művészi érzékkel bírtak és hogyan gondolkodtak. Ezt a kulturisztóriai tényét igazolta néhány év előtt Tutan-kamen sírjának felfedezése is. A temető mindenkor a nyugalomnak és a békének a helye volt és kell, hogy maradjon. A temető egy kultúr népfelődési fokának legbiztosabb fokmérője. Bebizonyosodott ez a világháboru során is, amikor az elesett hősök emlékének áldoztak és a legtöbb helyen dícső emlékműveket emeltek. Megtette ezt minden nemzet nemcsak a saját hősi halottaival, hanem az ellenség elesett katonáival szemben is.

A temesvári katolikus temetőben annak idején, amikor a temetői szabályrendelet most érvénybe lépett 39. paragrafusa még nem érvényesült, az egyes családoknak a sírhelyeket örök időkre adták el és így ezek a sírhe-

lyek az illető családoknak a tulajdonát képezték. A városi hatóságok ennél fogva nem áll jogában en helyeket újból eladni. Az emlétsabályrendelet idézett szakasza tökéletesen ellenes. A városi törvény 71. paragrafusa előírja, hogy a nagyobb nyitási és Erdélyi Kőfaragók Szövetségének, valamint a Munkaadók Szövetségének VIII. csoportjához tartozó kőbányatulajdonosok kérvénnyel fordultak a városi tanácshoz, amely meglevő sírköveknek nyilvános értékelés útján és egy tömegben való eladását kérték. Ennek ellenére azelőtt a temesvári temetőben körülbelül 1000—1200 márvány- és gránitsírkövek, amelyek szobrászati munkákka rendelkeznek és többmillió lei értékű képviseltek, szegénytelenül eladásra összegért adtak el. Ezzel nemcsak a városnak is jelentős károkat okoztak. Mivel ezek a sírkövek elszállítása jogtalan volt, azokat vissza kell állítani régi helyükre. Megjegyezzük még, hogy ezen részben a köveknek nagy részét, mint testvérjüket adták el.

Tunner Kornél s. k.

a Bánáti és Erdélyi Kőfaragók Szövetségének elnöke.

VAN SZÜKSÉGE KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK-RA
látogassa meg vételkényszer nélkül a karácsonyi játékszer-kiállítást
STERNFELD A. utódjánál SCHWARTZ GYULA
Timișoara I., Strada Mercy 2.

A
szenzációs órahét
csak e hó 25-ig tart,

siessen, ha olcsón akar vásárolni és győződjön meg személyesen

JUVELIE

1656

Belváros, Mercy-utca 3, kapu alatt

Butorok készítését

bármily kivitelben vállalom.

Wildpret Ferenc

Kossuth Lajos utca 1. 1149

Divatöltöny, télikabát, átmeneti kabátok készítése a legfinomabb kivitelben 1100 lei

Amigó József

Józsefváros, Begabalsor 26.

Kardos-telepen új kövesut mentén
120 □óles telek 24,000 lei
építőanyagot szintén részletre

Csödtömeg eladása
kicsinyben

november hó 24-től kezdve délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig

Singer Testvérek
Belváros, Hunyadi-utca 7. szám.